

Danske Advokaters hovedprioriteter i 2019

”Advokatbranchens omdømme ”

I Danske Advokater motiveres vi af ønsket om hver dag at give medlemmerne værdi og en god service. Det gælder uanset om vi arbejder med at forbedre vilkårene for at drive advokatvirksomhed i Danmark, skaffe branchespecifikke tilbud på forsikringer eller pensioner, ”blive hørt” på Christiansborg, eller få vores gæster til at føle sig velkomne på et kursus eller et møde i ”Valencia”. Det fælles engagement med medlemmerne har ikke alene som mål, at vi sammen skaber en bedre advokatbranche, men skal også gerne medvirke til, at vi gør en positiv forskel for samfundet. Og det ved vi, at branchen gør, uanset at der til tider dukker historier op, der sætter pres på branchens omdømme.

Danske Advokaters hovedprioriteter for 2019

Med afsæt i foreningens strategi for 2018 – 21 ”En løsningsorienteret og digital medspiller” har Danske Advokater udvalgt fire hovedprioriteter for indsatsen i 2019. Vi vil:

1. Forbedre advokatbranchens omdømme og fortælle de gode historier om branchen
2. Sikre advokatbranchen de bedste rammevilkår
3. Sætte medlemmerne i centrum med udvikling af de mest relevante medlemsfordele
4. Være videnscenter for Legaltech

1. Forbedre advokatbranchens omdømme og fortælle de gode historier om branchen

Danske Advokater vil have igangsat en grundig dialog om advokatbranchens omdømme med vores medlemmer og samfundet generelt. I den forbindelse vil vi forsøge at sikre en åben, saglig og ærlig debat om de mange svære dilemmaer, der kan opstå, når man som advokat yder rådgivning i en stadigt mere kompleks og global verden.

Der har i de seneste år været en række uheldige pressehistorier om advokater, der hverken styrker vores image i befolkningen eller vores politiske goodwill på Christiansborg – tværtimod. Advokatbranchen tilhører en faggruppe, som omverdenen betragter som privilegeret og med en stærk selvforståelse for vores egne værdier. Derfor er der også høje forventninger til branchen fra samfundets og politikernes side. Hver gang der er pressehistorier om grådighed, tag-selv-borde, kreativ skatterådgivning og inhabilitet, så lider hele branchens omdømme og afføder et politisk ønske om øget regulering og tilsyn, der også kommer til at ramme alle de, der gør et godt og sobert stykke samfundsnyttigt arbejde hver dag.

Kravet om hastighed, og det at mennesker hurtigt bliver dømt i pressen og på Christiansborg, rimer meget dårligt med den måde, advokater er opdraget til at arbejde på. De spilleregler, som vi agerer efter i det juridiske univers, gælder ikke blandt journalister og politikere. Vi må erkende, at mediernes mekanismer og den politiske kultur er, som den er, og det må vi agere professionelt efter, uanset at vi hellere havde set, at verden var en anden. Det betyder også, at Danske Advokater kan komme i dilemmaer, hvor vi offentligt hurtigt og markant er nødsaget til at komme med udmeldinger som har til formål at undgå at bringe branchen i miskredit eller som adresserer en ellers hastigt eskalerende negativ omtale af branchen, jfr. næste afsnit.

Vi skal som branche være yderst opmærksom på, hvordan vi bedst kan agere i en tid, hvor sociale medier kan eksplodere på kort tid, og hvor pressens efterspørgsel efter hurtig politisk handling er voldsom. Tendensen går i retning af, at hvis vi ikke selv reagerer og viser handlekraft i forhold til de politiske ønsker, så gør politikerne det for os, og så er vi på bagkant i forhold til at opnå de bedst

mulige rammevilkår for branchen. Men spørgsmålet er naturligvis, hvor grænsen går, og hvordan vi bedst reagerer i den konkrete situation.

Denne type spørgsmål er ikke nye for os, men det er nyt, at der er kommet så voldsom og kritisk fokus på advokaters rolle og virke, som det har været tilfældet på det seneste. Det gør det vanskeligt at få en balanceret og eftertænksom dialog og debat i forhold til de mange dilemmaer, som advokater står overfor i det daglige arbejde og i den løbende rådgivning af klienter. Advokater rådgiver klienter om, hvad der er tilladt efter gældende lovgivning og både advokaten og klienten arbejder ud fra, at advokaten har en forpligtelse over for klienten og som udgangspunkt alene klienten. Samtidig kræves imidlertid, at advokater forholder sig til, om rådgivningen lever op til nogle vanskeligt definerbare og subjektive krav og begreber som "lovens ånd", "sund fornuft", "god etik", "samfundsansvarlig" osv. Disse udvikler sig hele tiden, og det bliver ikke lettere af, at mange har meninger om, hvad der bør ligge i de krav og begreber.

Det er ikke fordi det er nyt, at samfundet forventer, at vi som advokater skal opføre os ordentligt, hæderligt og ansvarligt. Det gør langt de fleste bestemt også, men den skærpede fokus på advokaters adfærd og rådgivning, gør det endnu mere nødvendigt, at vi i advokatbranchen diskuterer og forholder os til disse spørgsmål og dilemmaer. Og det er spørgsmål, der vedrører alle advokatvirksomheder og alle advokater uanset størrelse, arbejdsområder og geografi. For de seneste års negative pressehistorier om advokater har omfattet mange forskellige specialer og alle størrelser af virksomheder. Derfor er det vigtigt, at vi som advokater og kolleger samtaler med hinanden på en måde, der har fokus på det centrale i de svære spørgsmål, som vi i fællesskab har brug for at tale om – og ikke i alt muligt andet. Ved at kritisere hinanden på et unuanceret grundlag bidrager vi bare til pressens hang til konflikt, og vigtige elementer i debatten går tabt.

Der skal derfor gøres en indsats for at blive bedre til at fortælle omverdenen om det værdifulde og samfundsnyttige arbejde, som mange advokatvirksomheder laver hver eneste dag. Kommunikeres dette samfundsnyttige gode ikke, risikerer det at blive usynligt og de dårlige historier kommer til at stå alene. AdvokatKODEKS er en naturlig platform til at synliggøre de gode historier og fortælle om branchens samfundsansvar. Vi skal sammen med medlemsvirksomhederne sikre os, at AdvokatKODEKS bliver et synligt bevis på branchens og den enkelte advokatvirksomheds samfundsansvar. I 2019 skal endnu flere medlemmer tilslutte sig kodekset, og vi skal offentliggøre den anden statusrapport for virksomhedernes arbejde med advokatKODEKS.

2. Sikre advokatbranchen de bedste rammevilkår

Danske Advokater vil i 2019 fortsætte med at søge indflydelse på de politiske beslutninger, så advokatbranchen også i fremtiden kan levere ydelser af høj kvalitet og bidrage til et velfungerende retssystem og retssamfund. Det kan vi kun med ordentlige rammevilkår for branchen.

Danske Advokater vil i 2019 fortsætte med at dokumentere, at markedet for advokatydelse er kendetegnet af kraftig konkurrence både på ydelser og pris. De regler, som advokatbranchen er underlagt, er ikke indført for at beskytte advokaterne, men for at sikre advokaternes uafhængighed og mulighed for at kunne stå på klientens side –også når staten eller andre magthavere står på den anden side. Den nuværende regulering på området er udtryk for en nøje afstemt balance imellem en række til dels modsatrettede hensyn, herunder især af retssikkerhedsmæssig karakter, og der skal derfor udvises betydelig varsomhed med at ændre på denne balance.

Men samtidig skal vi erkende, at verden udvikler sig, og vi må sikre, at vores rammevilkår ikke stiller os uheldigt i konkurrencen med andre. Vi byder konkurrence med andre aktører velkommen, så længe det sker på lige konkurrencevilkår. Skal andre have mulighed for at levere de samme ydelser, som uafhængige advokater leverer i dag, skal det ske med afsæt i tilsvarende regler – ellers er der

ikke fair og lige konkurrencevilkår. Samtidig skal vi have øje for, om kravene til branchens adfærd skal tilpasses ændringerne i samfundsforholdene og de deraf ændrede opgaver for advokaterne. Denne dialog må vi ikke være bange for at tage, men tværtimod stille os i front for.

Forholdet borgerne imellem og mellem borger og stat skal være båret af grundlæggende retssikkerhedsprincipper, fairness og ordentlighed. Men det skal også kunne betale sig for advokaten at behandle og føre sagerne. Folketinget har i 2017 vedtaget nye regler for fastlæggelse af den vejledende timetakst i straffesager mv., og der har været ganske stort fokus på de vejledende takster. Til gengæld er det længe siden, der har været set på de vejledende takster i civile sager. Danske Advokater vil i 2019 fortsat arbejde for en forhøjelse af de vejledende takster i civile sager, sådan at de bliver tidssvarende og om muligt finde en løsning, der sikrer løbende regulering, sådan at der ikke på ny oparbejdes et efterslæb. Samtidig skal også vi arbejde for, at der er en bedre sammenhæng mellem fri proces-systemet og retshjælpsforsikringsagerne, så der også fremover er advokater, der vil påtage sig disse sager.

Adgangen til juridisk information – om det gælder love, domme, bekendtgørelser, kendelser, juridisk litteratur og lignende, er fundamental for, at branchen kan yde sin rådgivning. Mange virksomheder, store som små, etablerede virksomheder og start-ups står på spring for at komme ind på markedet med at levere en moderne juridiske søgeplatform til branchen. Danske Advokater hilser denne øgede konkurrence velkommen. Der kan dog kun komme et konkurrencedygtigt alternativ på markedet, hvis aktørerne får adgang til de historiske domme. Dette vil Danske Advokater gerne arbejde for. Danske Advokater anerkender, at Domstolsstyrelsen har begrænsede ressourcer til at fremskaffe de ca. 15.000 relevante historiske domme, og vi vil derfor arbejde for, at der kommer en politisk og økonomisk opbakning til publicering af disse historiske domme til den brede offentlighed – f.eks. i regi af Domsdatabasen, men meget gerne inden.

Det er Danske Advokaters generelle opfattelse, at advokatundersøgelser i mange tilfælde vil være et relevant alternativ eller supplement til undersøgelseskommissioner, herunder fordi denne form muliggør en effektiv og ressourcebesparende undersøgelse af høj kvalitet. Betænkning nr. 1571/2018 om undersøgelseskommissioner og parlamentariske undersøgelsesformer har afstået fra at foretage en mere indgående vurdering af advokatundersøgelser, hvilket er beklageligt, idet potentialet i advokatundersøgelser som et reelt alternativ eller supplement til undersøgelseskommissioner dermed fortsat fremstår ubehandlet. Der er derfor efter Danske Advokaters opfattelse behov for fremadrettet at se nærmere på rammerne for gennemførelse af advokatundersøgelser, herunder eksempelvis i et særligt nedsat udvalg.

Endelig skal vi have analyseret os frem til, hvad vi som brancheorganisation kan gøre for at være med til at sikre, at der fortsat er adgang til advokatbistand i hele Danmark – både for forbrugere, men også for branchen. Danske Advokater har ikke som decideret mål, at der skal sidde en advokat i enhver by, men urbaniseringen kan have en række negative samfundsøkonomiske konsekvenser, bl.a. af retssikkerhedsmæssig karakter, og det er spørgsmålet, om vi kan bistå med at formindske disse konsekvenser. Her tænkes i høj grad på, om der kan udtænkes smartere tekniske løsninger, der kan digitalisere advokatydelsen yderligere på en for branchen tilfredsstillende måde, og som samtidig kan give samfundet mere ”access to justice”. Analysen skal bygges ovenpå de fremtidsscenarier, som Brancheudviklingsudvalget vil offentliggøre medio 2019, som identificerer de væsentlige strategiske udfordringer mindre og mellemstore advokatvirksomheder står overfor i de kommende 4 til 8 år.

3. Sætte medlemmerne i centrum med udvikling af de mest relevante medlemsfordele

I 2019 vil Danske Advokater fortsætte med at differentiere vores ydelser og fokusere indsatsen, der hvor behovet er størst. Vi skal udvikle nye digitale medlemsfordele, der sikrer, at vores medlemmer på en nem og tidssvarende måde kan drive deres virksomheder.

Danske Advokaters medlemsvirksomheder er forskellige og stiller forskellige krav til medlemskabet. Med afsæt i medlemmernes ønsker skal vi fortsætte med at fokusere vores indsats på færre, men mere målrettede medlemsydelser og fortsætte arbejdet med at hjælpe vores medlemmer med at være ”compliant” ift. de mange krav, der pålægges advokatbranchen, så de kan koncentrere sig om at tilbyde de bedste juridiske løsninger til deres kunder. Det betyder, at branchen fortsat tilbydes relevante løsninger for ”sikker mail” og hjælp til overholdelse af de mange krav til persondata og hvidvask, f.eks. med nye e-learning moduler.

Derudover vil Danske Advokater gerne hjælpe den nye generation af advokatvirksomhedsejere med at etablere nye og bæredygtige advokatvirksomheder ved i 2019 at lancere en ny og forbedret etableringsguide. I det hele taget vil vi gerne blive meget klogere på, hvad de yngre dele af branchen ønsker af et medlemskab af en brancheforening, så vi også kan være relevante i fremtiden.

4. Være videnscenter for Legaltech

Danske Advokater skal i 2019 fortsætte med at være omdrejningspunktet for branchens viden, innovation og debat inden for legaltech. Vi skal samtidig sikre, at denne viden kommer flest muligt medlemmer til gode.

I 2019 skal vi videreudvikle den legaltech vidensportal, der blev lanceret i 2017, så medlemmerne kan finde den nyeste viden og inspiration om legaltech og dens aktører – både i forhold til rådgivningen af klienter og i forhold til drift af advokatvirksomhederne. Nogle medlemsvirksomheder har dette som et centralt fokusområde, men vi kan være med til at sikre de resterende medlemsvirksomheder får viden om de produkter, som er relevante for branchen. Det er så den enkelte medlemsvirksomheds eget valg, i hvilket omfang den vil gøre brug af mulighederne.

Danske Advokater skal også medvirke til at sætte rammerne for den fortsatte teknologiske innovation ved at afholde arrangementer og konferencer, om legaltech og teknologiens muligheder. Som brancheorganisation skal vi også være med til at sikre, at de kommende medarbejdere har de nødvendige kompetencer til at løfte morgendagens udfordringer. Her er det f.eks. helt afgørende at få viden om teknologiens muligheder ind i undervisningen på et så tidligt tidspunkt som muligt. I 2019 skal vi i dialog med universiteterne og de øvrige aftagere for at sikre, at fremtidens jurister både er klædt på til at fungere i en endnu mere digitaliseret verden og samtidig er klædt tilstrækkeligt på i de retsdogmatiske fag.